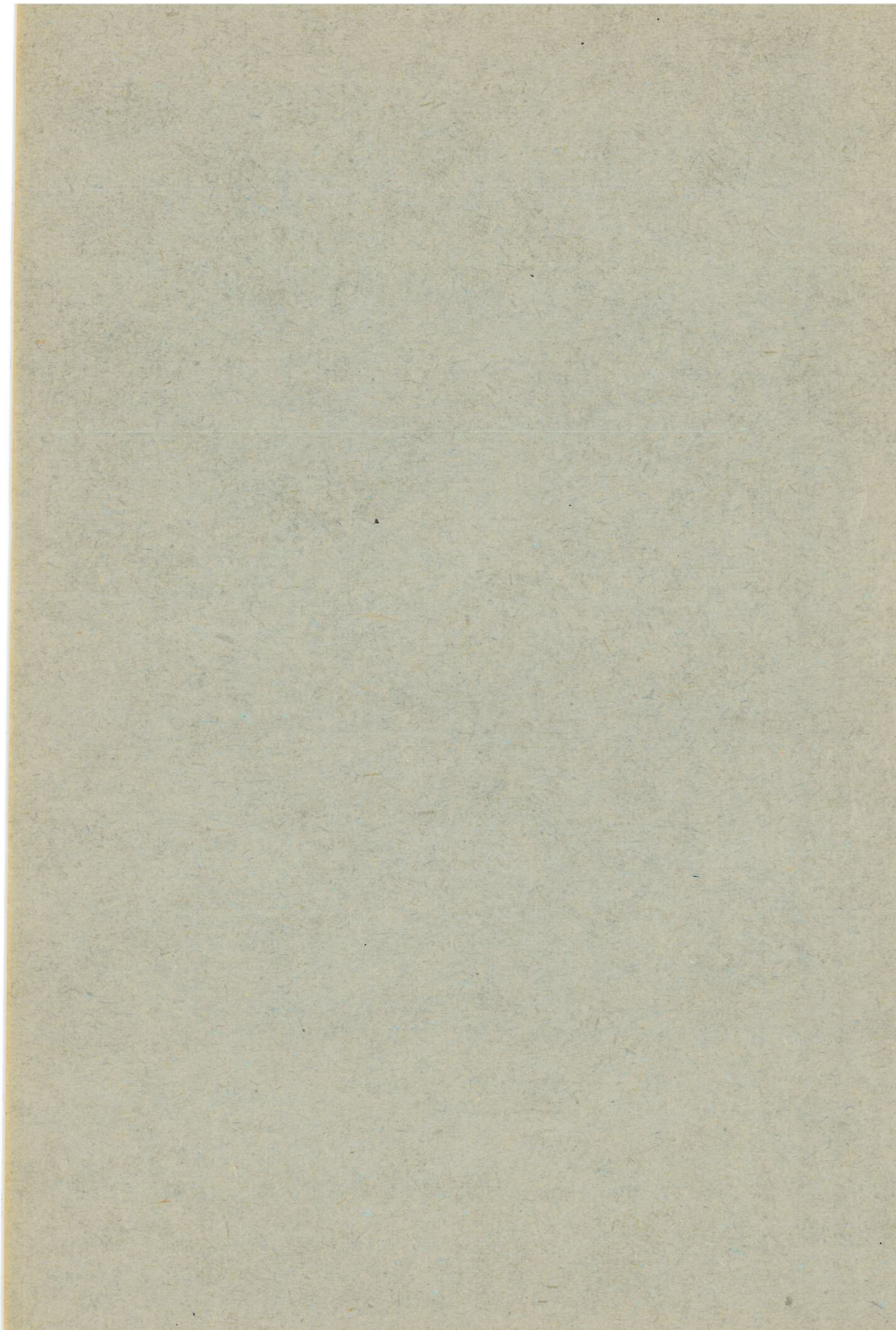

Medlemsskrift nr. 2—3. (Dobbelthefte).

*Selskapet for
Grimstad Bys Vel.*

Grimstad.
Grimstadpostens boktrykkeri.
1924.

Medlemsskrift nr. 2—3. (Dobbelthefte).

*Selskapet for
Grimstad Bys Vel.*

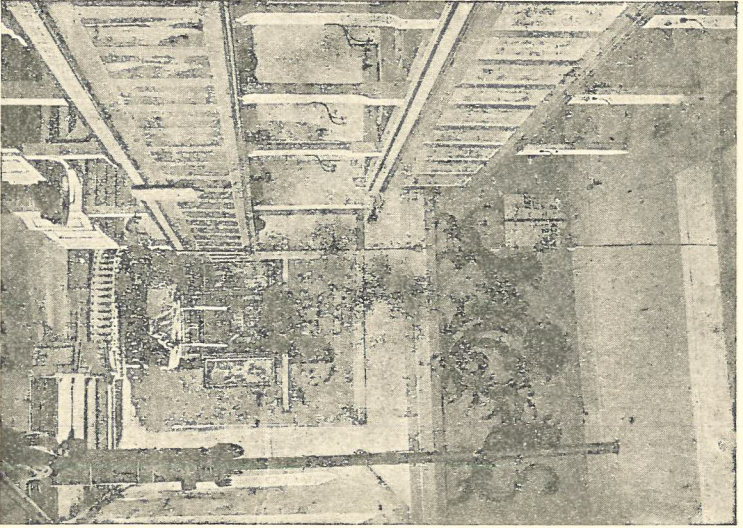
Enighet gir styrke; den er som ringen
om lansen, den foruten er kraiten ingen.

Esaias Tegnér.

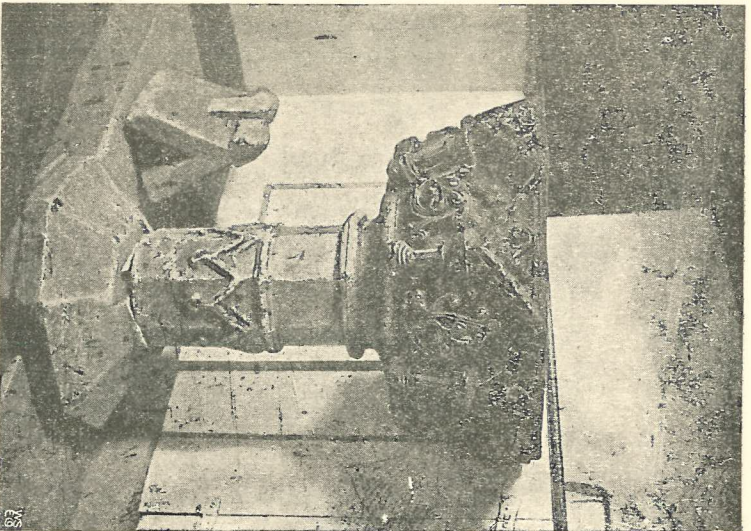
Grimstad.

Grimstadpostens boktrykkeri.

1924.

Interior fra Fjære kirkes indre.

Døpefonten.

LOVE

for

Selskapet for Grimstad Bys Vel.

Vedtatt i det konstituerende møte
15 februar 1922.

§ 1.

Selskapets formaal er utelukkende kulturelt.

Hovedarbeidet legges paa byens forskjønnelse ved anlæg og vedlikehold av parker, beplantning og anden — om mulig kunstnerisk — utsmykning av offentlige plasser, gater, utsigtpunkter og lign. Likesaa forskjønnelse og utsmykning av byens offentlige bygninger, istandbringelse av et portrætgalleri for byens fortjente mænd, støtte til fortsat utvidelse av Bymuseet og Ibsenhusets samlinger, utgivelse av lokalhistoriske skrifter og — om mulig — et aarlig utkommende Grimstadhefte, som tilstilles selskapets medlemmer.

§ 2.

Selskapet overtar og bestyrer de selskapet skjænkede midler (fonds) efter de for midlernes anvendelse nærmere fastsatte regler. Fondene, som er urørlige, bør søkes øket ved gaver o. lign. Av renterne tillægges fondene aarlig minst en fjerdedel. Naar fondene har naadd et samlet beløp av kr. 100,000.00, kan renterne helt benyttes til selskapets virksomhet.

§ 3.

Selskapets fonds sikres og gjøres frugtbringende ved anbringelse som bestemt for umyndiges midler. De til sel-

skapets virksomhet aarlig bevilgede beløp indestaar i bank indtil pengene brukes.

§ 4.

Som medlemmer av selskapet optas mænd og kvinder, som betaler en aarlig medlemskontingent av mindst kr. 3.00. Livsvarige medlemmer optas ved indbetaling av mindst 50 kroner en gang for alle.

§ 5.

Selskapets anliggender ledes av et styre, bestaaende av 9 medlemmer, som kan fordele arbeidet mellem sig. Av styret utgaar aarlig formanden og, efter tur, 4 medlemmer. Samtlige kan gjenvælges.

Styret vaaker over selskapets interesser. Det ansætter kasserer og sekretær, og det avlægger aarsberetning og reviert regnskap til den aarlige generalforsamling.

Over alle forhandlinger føres protokol.

§ 6.

Almindelig generalforsamling avholdes hvert aar inden utgangen av april. Generalforsamlingen behandler styrets beretning og regnskap, bevilger de fornødne midler til virksomheten og avgjør forøvrig andre saker, som av styret eller medlemmer maatte bli forelagt.

Generalforsamlingen vælger selskapets formand (særskilt valg), de nødvendige styremedlemmer, 3 varamænd for styret, 2 revisorer og mulige komiteer.

§ 7.

Ekstraordinær generalforsamling indkaldes, naar styret finder det nødvendig, eller naar begrundet skriftlig forlangende herom er fremsat til styret av mindst 15 medlemmer. Denne generalforsamling kan kun behandle de saker, til hvis avgjørelse den er indkaldt.

§ 8.

Enhver generalforsamling indkaldes med mindst 8 dages

varsel i stedets aviser. Indkaldelsen skal, saavidt mulig, indeholde opgave over hvilke saker, der skal behandles.

§ 9.

Ved generalforsamlingen har hvert livsvarig og hvert aarlig betalende medlem, som har været medlem og betalt kontingenten for det foregaaende og indeværende aar, én stemme. Alle saker avgjøres ved simpelt stemmeflertal med undtagelse av beslutninger om lovforandringer og selskapets oppløsning (se §§ 10 og 11). I tilfælde av stemmelighet gjør formandens stemme utslaget.

§ 10.

Forslag til forandring i selskapets love kan kun behandles paa ordinær generalforsamling. Saadant forslag maa være sendt styret inden foregaaende aars utgang. For at bli vedtatt maa forslaget opnaa to tredjedels stemmeflertal. Dog kan §§ 1, 2 og 11 ikke forandres medmindre en fjerdedel av selskapets indenbysboende medlemmer er tilstede.

§ 11.

Selskapets oppløsning kan kun finne sted ved beslutning av ekstraordinær generalforsamling efter forslag derom fremsatt av ordinær generalforsamling.

Til oppløsning kræves to tredjedels stemmeflertal.

§ 12.

I tilfælde selskapet oppløses, skal selskapets fonds, arkiv, og andre midler og eiendele overgaa til Grimstad kommune, som sørger for, at forvaltningen av midlerne fortsættes i saa nøie overensstemmelse med nærværende love som mulig.

Litt historik.

Starten.

Under sin syslen med de kommunale beplantninger fandt Grimstad Træplantningskomite, at skulde arbeidet for byens forskjønnelse naa nogen større utvikling, maatte der rikeligere og mere aarvisse indtekter til end de, man kunde paaregne — særlig under nedgangstider — fra kommune og gave-utdelende institutioner. Komiteens formand, kæmner Knutson, nyttet derfor en gunstig leilighet til at forelægge en interessert og velsituert mand, gartner og brukseier M. Fuhr, en plan om stiftelse av et byselskap med det formaal at istandbringe et større fond, hvis aarlige renteavkastning kunde komme forskjønnelsessaken tilgode. Efter nogen betænkningstid lovet hr. Fuhr at ville skjænke 25000 kroner som grundfond for et saadant selskap. Formanden slog derefter i et par artikler i Grimstad Adressetidende til lyd for opprettelse av „Selskapet for Grimstad Bys Vel“. Dette var i mars 1919. Ved personlig henvendelse tegnet nogle av byens borgere sig for bidrag fra 500 til 50 kroner. En i utlandet boende Grimstadmand tegnet 1000 kr.

Strek i regningen — kommunal smartness.

Brukseier Fuhrs store donation var betinget av skatfritagelse for beløpet. Dette fandt formandskap og bystyre at kunne indvilge i, hvis gaven istedetfor til „Grimstad Bys Vel“ kunde gaa som Grimstad kommunes bidrag til — Statens Havebruksskole i Fjære. Som formand i komiteen for havebruksskolen var hr. Fuhr paa sæt og vis bundet av bystyrets beslutning, og av træplantningskomiteens 3 medlemmer, som

ogsaa var med i skolekomiteen, holdt kun et medlem fast paa det standpunkt, at vilde kommunen yte bidrag fik den holde sig til egne kasser. Efter flere mislykkede forsøk paa at finde en tilfredsstillende løsning endte det med, at Byselskapets 25000 kr. (og andre 25000 kr., som samme donator hadde git som alderdomsfond for gartneriarbeidere i Grimstad*), gik under navn av Grimstad kommunes bidrag over til statsskolen paa Dømmesmonen. Derved bortfalt den solide økonomiske basis for byselskapet frem gjennom tiderne — og samtidig betingelsen for at et mer intenst og frugtbringende arbeide allerede fra begyndelsen av kunde etableres.

Arbeidskomite.

I februar 1920 holdtes et møte til sakens videre fremme. Der var da privat tegnet 6200 kr. og — efter andragende herom fra Grimstad kommunale træplantningskomite — av Grimstad øl- og vinsamlag 5000 kr. som et særskilt fond til byens forskjønnelse. Fondet skal bestyres ved Selskapet for Byens Vel. Som arbeidskomite valgtes træplantningskomiteens medlemmer Karl O. Knutson, R. Aalvik og K. Dyvik samt herrerne M. Fuhr, Lars Gundersen og Olaf Tønnevold. Komiteen valgte til formand kæmner Knutson, som ogsaa paa tok sig at være komiteens sekretær og kasserer. Det besluttedes at la trykke en tegningsindbydelse og et reklameskrift, som blir at tilstille alle kjendte utenbys- og i utlandet boende Grimstadfolk. Komiteen arbeider videre med bidragstegning og underskrev andragendet til samlaget om yderligere bidrag til fondet.

Tegningsindbydelsen

fik saadan ordlyd :

Man tillater sig herved at indbyde Dem til at tegne Dem som medlem og bidragsyder i „Selskapet for Grimstad Bys Vel“.

„Grimstad Træplantningsselskap“ nedla i sin tid et godt og grundlæggende arbeide for Grimstad bys forskjønnelse.

*) Dette alderdomsfond er senere skadesløsgjort ved en ny gave fra hr. Fuhr paa 25000 kr.

Kirkeheien og alléerne langs de fra byen førende hovedveie er herom det bedste vidnesbyrd. Efterhvert, som selskapets mest interesserte mænd gik bort og byens økonomiske nedgangsperiode indtraadte, sykned imidlertid foreningen hen. I 1913 valgte derfor bystyret en »kommunal træplantningskomite“ som fik i opdrag at tilse vedlikeholdet av byens beplantninger. Denne komite har i de sidste aar ogsaa optat arbeidet med istandbringelse av mindre, parklignende nyanlæg paa enkelte av byens aapne pladser.

Under arbeidet hermed er ønskeligheten av at faa gennemføre byens forskjønnelse efter en mere utvidet og fyldigere maalestok efterhaanden blit mer og mer paatrængende. Men hertil kræves aarvisse og rikeligere indtægter end de, komiteen hittil har kunnet raade over. Man har derfor trodd at burde henvende sig til ældre og yngre Grimstadvenner — i ind og utland — for at søke dannet et større fond, hvis aarlige renteavkastning kan komme forskjønnelsesarbeidet tilgode og saavel i op- som nedgangstider sikre dets bestaaen. Til dette fonds erhvervelse og bestyrelse agtes dannet et selskap, som kan avløse træplantningskomiteen og opta et større og alsidigere arbeide. Blandt interesserte er underhaanden tegnet 8800 kroner i private bidrag; desuten har Grimstad øl- og vinsamlag skjænket selskapet 10,000 kroner som fast fond med adgang til at kunne disponere renterne. Hermed er man kommen et godt stykke paa vei om end det maa sies at være langt frem før man har naadd det maal, som sikrer selskapet dets fremtidige mere omfattende og frugtbringende virksomhet. Foruten de større og mindre bidrag, man tør paaregne at kunne tillægge fondet som medlemskontingent, forutsættes ogsaa kommunal støtte, likesom man haaper paa, at selskapet ved donationer og testamentariske bestemmelser efterhaanden vil kunne bli en institution, som ned gjennom tiderne magter at gjøre en betydeligere indsats i byens kulturelle liv.

„Selskapet for Grimstad Bys Vel“

bør faa et utelukkende kulturelt formaal. Foruten beplant-

ninger, anlæg av parker, vandspring, idrætsplass, veier og stier til byens utsigtpunkter kan ogsaa optages arbeide for kunstnerisk utsmykning av offentlige plasse, kirken, det nye raadhus, istandbringelse av portrætgalleri for byens fortjente mænd, støtte av bymuseet og utgivelse av skrifter av lokalhistorisk interesse o. l. Selskapet bør ogsaa kunne bli — som et „Nordmandsforbundet“ i det smaa — et bindeled mellem hjemmевærende og fraflyttede Grimstadfolk.

Som de fleste vil indrømme, er det en stor og fortjenstfuld opgave, som venter paa sin løsning ved vort nye byselskap. Opgaven kalder paa os alle. La os slutte os mandjevnt om den og reise Grimstad dette fond, som forhaapentlig vil sætte merke i byens utvikling og faa betydning for baade nutid og fremtid.

Alle Grimstadfolk og alle de, som har bodd hos os og som med interesse omfatter byen og dens fremgang, anmodes herved om velvilligst at tegne sig som medlem av selskapet. Man har tænkt sig en mindstekontingent for livsvarige medlemmer av 50 kroner en gang for alle. Indmeldelse og kontingent bedes godhetsfuldt sendt snarest til arbeidskomiteens formand, kæmner Karl O. Knutson, Grimstad.

Saasnart et større antal medlemmer er tegnet, vil et konstituerende møte bli sammenkaldt ved bekjendtgjørelse i Grimstadaviserne. Til møtet vil ved den nedsatte arbeidskomite bli fremlagt forslag til statuter m. v.

Grimstad i juni 1920.

68 underskrifter.

Reklameskriftet

(„Selskapet for Grimstad Bys Vel. Medlemsskrift I“) utkom sommeren 1920 i 1000 eksplr. Skriftet sendtes sammen med tegningsindbydelsen henved 300 utenbys- og utenlandsboende Grimstadfolk. Julen 1920 solgtes 300 eksplr., og komiteen hadde en nettogevinst paa heftet av 200 kroner — foruten et restoplag til senere salg og utdeling til nye medlemmer.

„Søllings minde“.

Den eiendom paa Biodden, hvor dette meget interessante mindesmerke er anbragt, skulde sælges ved auktion. I den anledning henvendte Grimstad Vel-komiteen sig til Grimstad sjømandsforenings bestyrelse for at søke sikret det ca. 100 aar gamle mindesmerkes fremtidige bestaaen. I fællesskap valgte disse en komite for at ordne saken. Byfogdens skjøteprotokol viste, at der i arvefæstebrev av 17. marts 1852, utstedt av F. G. Voss til søemand Abraham Abrahamsen fandtes følgende passus: „Commandeur P. N. Søllings mindestøtte maa ikke beskadiges paa nogen maade, ei heller maa der nægtes adgang til den om paapyntning eller forbedring maatte ønskes udført, ligesom de paa tomten værende søemærker maa ei nedrives eller borttages uden havnecommissionens tilladelse. Denne tomt med foranførte forbehold maa saa arvinger og efterkommere bruge og benytte o.s.v. — — — dog ikke stridende imot love og anordninger, saavel byen som havne- og ringevæsenet vedkommende, hvis pligter saa og efterkommere bør holde sig i alle maader etterrettelig.“

Komiteen, som ikke fandt servitutet helt tilfredsstillende, forela saken for formandskap og bystyre, der var betænkt paa om nødvendig at kjøpe eiendommen til kommunen. Imidlertid opnaadde man i auktionslokalet umiddelbart foran 2den gangs auktion at faa underskrevet et nyt servitut saalydende:

„Dersom undertegnede kjøper A. Boe Amundsens eiendom, forpligter jeg mig paa egne og efterfølgende eieres vegne ikke at bygge inde mindesmærket „Søllings Minde“, ei heller beplante omgivelserne saaledes at dette ikke vil kunne sees helt frit fra byen og hele havnen. Ligeledes forpligter jeg mig og efterfølgende eiere til at fjerne hvad der av trær eller planter maatte gro op og genere udsigten til mindesmærket. Det asketræ, som nu staar der, er herved undtat.

Den servitut med hensyn til „Søllings Minde“, som allerede er paa ovennævnte eiendom, blir selvfølgelig uforandret.

Denne erklæring blir at tinglyse paa skjødet paa Grimstad kommunes bekostning.

Grimstad den 25. november 1920.

Nic. Thomassen.

Til vittherlighet: Th. O. Tønnevold. Karl O. Knutson."

Grosserer Nic. Thomassen kjøpte eiendommen og blev servitutet tinglæst sammen med auktionsskjøtet.

Gaver.

Skibsmægler *M. Smith Petersen*, Cardiff, har ved komiteen skjænket Grimstad kommune 2 marmorbuster av skibsskibrederne Morten og Fredrik Smith Petersen. Kommunen har anskaffet sokler og Sparebanken har ladet busterne opstille i sit direktionslokale indtil de engang kan bli overført til det vordende raadhus.

Skibsmægler *Oscar Bie*, Newyork, har skjænket malerier av sakfører Ole Schulerud, toldkasserer Schulerud og skibsfører Peter Juell Bie. En begyndelse til det i tegningsindbydelsen nævnte portrætgalleri.

Grimstads Sparebank har bevilget selskapet 500 kroner.

Nyt fond for kulturelle formaal.

Efter forslag fra komiteformanden besluttet *Grimstad bystyre*, at den kommunen tilfaldende avgift av A.s. Grimstad Kinematograf ikke skulde indgaa som indtekt i bykassen, men avsættes til et særskilt „Fond for kulturelle formaal“. Bystyret har dog senere praktisert bestemmelsen paa den maate, at de kommunale bevilgninger til bymuseum, træplantning, folkeakademi etc. dekkes av dette fond.

Selskapets konstituerende møte

holdtes paa bytingsalen i Grimstad onsdag 15 februar 1922.

Arbeidskomiteens formand gav en utførlig redegjørelse for sakens historie og komiteens virksomhet. Meddelte, at selskapet hadde 111 indtegnede medlemmer, hvorav 94 livs-

varige og 17 aarlig betalende. Av livsvarige medlemmer var 10 bosat i utlandet og 26 i indlandet utenfor Grimstad.

Regnskapet viste følgende inntektsposter:

1. Indgaat medlemsbidrag	kr. 14,656.69
2. Overskud paa Medlemsskrift I	„ 203.84
3. Grimstads Sparebanks bidrag	„ 500,00
4. Samlagets fond til byens forskjønnelse „	10,000.00
5. Renter av indestaaende i banker	„ 2734.83

Kr. 28095.36

og følgende utgifter:

Protokoller, kopibok, mappe, postporto „	95.20
--	-------

Hvorefter selskapets eiendom utgjør kr. 28,000.16

Forslag til love for selskapet oplæstes, diskutertes og vedtos i den foran indtagne form.

Til formand i selskapets styre valgtes ved særskilt valg kæmner Karl O. Knutson og som øvrige styremedlemmer brukseier M. Fuhr, Bankdirektør D. Gundersen, fylkesgartner R. Aalvik, skibsreder J. C. Jørgensen, grosserer Lars Gundersen, skibsreder Olaf Tønnevold, kjøpmand H. P. Hansen og lærer K. Dyvik. Til varamænd: Skibsreder Johan Bang, fylkesdyrlæge O. Ugland og rentenist Halfdan Gundersen. Til revisorer: Skibsreder Albert Andersen og grosserer Nic. Thomassen.

Formanden holdt en mindetale over to avdøde medlemmer, grosserer P. C. Falchenberg og direktør P. M. Jørgensen. Bystyrets ordfører, skibsreder Th. O. Tønnevold, takket komiteen for det utførte arbeide til byens vel.

Første aarsmøte

holdtes paa Bytingsalen 28 april 1923.

Av aarsberetningen fremgik, at der av nye medlemmer var tilkommet 3 livsvarige og 2 aarsbetalende; utgaat 2 livsvarige (døde) og 4 aarsbetalende. Samlet medlemstal nu 110. Aarsregnskapet viste: Indgaat medlemskontingent kr. 367.00,

bidrag fra Grimstads Sparebank kr. 900.00, renter i bankerne
÷ overkurs paa indkjøpte obligationer kr. 206.42 = indtekt
kr. 1473.42. Herfra utgift til bekendtgjørelser kr. 14.40.
Overskud kr. 1459.02.

Status pr. 31 desember 1922.

1. Selskapets egen kapital	kr. 18,265.14	.
2. Grimstad Øl- og Vinsamlags fond til byens forskjønnelse	„ 11,049.71	
	<hr/>	
	Tils. kr. 29,314.85	

For det fremlagte reviderte regnskap meddeltes generalforsamlingens decharge.

Møtet besluttet at utgi et Medlemsskrift nr. 2. Omkostningerne hermed dækkes av selskapets renteindtekter. Hvad der blir tilovers av renter for 1922 og 1923 blir at tillægge kapitalen.

Ved valg til styre gjenvalgtes som formand Karl O. Knutson og de ved lodtrækning avgaatte herrer Lars Gundersen, J. C. Jørgensen og H. P. Hansen. Istedetfor R. Aalvik, som hadde frabedt sig valg, valgtes Halfdan Gundersen. Varamænd blev herrer Gustav Michaelsen, K. M. Bie og O. Ugland. Revisorer: Albert Andersen og Nic. Thomassen. Redaktør av medlemsskriftet: Formanden.

Selskapets livsvarige medlemmer.

Bidrag.

1.	Skibsreder O. R. Førøid,	Grimstad	kr. 500.00
2.	— O. T. Tønnevold	do.	„ 500.00
3.	Grosserer Lars Gundersen,	do.	„ 500.00
4.	Fabrikerier M, Fuhr,	do.	„ 500.00
5.	Skibsreder Albert Andersen.	do.	„ 500.00
6.	— Th. O. Tønnevold	do.	„ 500.00
7.	— R. L. Tønnevold,	do.	„ 500.00
8.	— J. C. Jørgensen,	do.	„ 500.00
9.	Konsul Anders Isachsen,	do.	„ 500.00
10.	Grosserer J. A. Gundersen,	do.	„ 200.00
11.	Kæmner Karl O. Knutson,	do.	„ 200.00
12.	Skibsreder Johan Bang,	do.	„ 500.00
13.	Bankdirektør D. Gundersen,	do.	„ 200.00
14.	Grosserer Nic. Thomassen,	do.	„ 100.00
15.	Direktør H. G. Aaslestad	do.	„ 100.00
16.	Skibsreder Olaf Tønnevold	do.	„ 100.00
17.	Skibsmægler M. Smith Petersen,	Cardiff	„ 1000.00
18.	Skolebestyrer H. Terland.	Grimstad	„ 50.00
19.	Kjøpmand Hans P. Hansen,	do.	„ 50.00
20.	Direktør Kr. Lindqvist,	Arendal	„ 50.00
21.	Fru Bertha Lindqvist,	do.	„ 50.00
22.	Lærer Arne Braadland,	Grimstad	„ 50.00
23.	Rentenist Halfdan Gundersen,	do.	„ 50.00
24.	Fru Louise Arntzen,	do.	„ 50.00
25.	Frøken Laura Rejersen,	do.	„ 50.00

Tr. kr. 7300,00